

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **V. Š.,** zastoupená Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje,** se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2014, č. j. KUOK 83019/2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 30. 5. 2016, č. j. 65 A 50/2014 – 29,

takto:

I. V řízení se pokračuje.

II. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 30. 5. 2016, č. j. 65 A 50/2014 – 29, se zrušuje a věc se vrací tomuto krajskému soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Rozsudek krajského soudu a jemu předcházející rozhodnutí

[1] Napadeným rozsudkem ze dne 30. 5. 2016, č. j. 65 A 50/2014 – 29, zamítl Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) žalobu žalobkyně, kterou se domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2014, č. j. KUOK 83019/2014, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 8. 8. 2014, č. j. SMOL/171214/2014/OARMV/DPD/Hyb, kterým správní orgán I. stupně uložil žalobkyni pokutu ve výši 1500 Kč podle § 125f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), a dále povinnost uhradit náklady řízení

ve výši 1000 Kč, za spáchání správního deliktu ve smyslu § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, jehož se měla žalobkyně dopustit tím, že jako provozovatelka motorového vozidla tov. zn. Škoda Octavia, reg. zn. X, v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistila, aby při užití předmětného vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť neznámý řidič vozidla žalobkyně porušil § 4 písm. c) a § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu tím, že dne 13. 9. 2013 v době cca od 23:30 do 00:00 hod. v Olomouci na ulici Mlýnská stál s tímto motorovým vozidlem v úseku platnosti svislé dopravní značky IP 27a *„Pěší zóna“, s dodatkovým textem „IZS, MMOL, TSMO, svatby 0 - 24 hod., cyklisté, TAXI 0 - 24 hod., dopravní obsluha 18 – 10 hod., potraviny 12 – 14 hod.“*

[2] Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku předně uvedl, že správní delikt provozovatele vozidla vymezený v § 125f zákona o silničním provozu je nutné chápat jako delikt subsidiární. Až v případě, že není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, který spáchal předmětný přestupek, činí zákon odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Pokud tedy osoba řidiče není známa, správní orgán, nemaje jiné podklady, vyzve při splnění podmínek § 125h zákona o silničním provozu provozovatele vozidla k uhrazení určené částky odpovídající pokutě v blokovém řízení a současně jej poučí o možnosti sdělit správnímu orgánu údaje o totožnosti řidiče vozidla. Předmětná výzva provozovateli vozidla je pak ekvivalentem odpovídající blokové pokutě pro obviněného z přestupku.

[3] Žalobkyně však v žalobě namítla, že k učinění výzvy provozovatelce vozidla a k následnému vedení správního řízení s ní nebyly splněny podmínky § 125h odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu. Konkrétně ze tří podmínek stanovených v § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu, nebyla dle žalobkyně splněna podmínka specifikovaná v § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, tj. že by porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo znaky přestupku podle zákona o silničním provozu. K tomu žalobkyně uvedla, že správní orgán I. stupně neprokázal, že by se řidič vozidla neúčastnil svatby, a zároveň že správní orgán I. stupně v rozhodnutí netvrdil a nedokazoval, po jakou dobu předmětné vozidlo stálo na daném úseku komunikace, když dle informací žalobkyně zde vozidlo pouze zastavilo, neboť jeho řidič vykládal reprosoustavu pro svatební hostinu.

[4] V této souvislosti krajský soud nejprve konstatoval, že v souladu s všeobecně uznávanou právní zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* (tj. zákony jsou psány pro bdělé) správní soudy zásadně nemohou napravovat procesní pasivitu účastníka řízení, který nebyl v průběhu správního řízení co do svých tvrzení a co do návrhů důkazů nijak aktivní, a skutková tvrzení uplatnil poprvé až v řízení před správními soudy. V dané věci byla žalobkyně v řízení před správními orgány zcela pasivní, když se v řízení před správním orgánem I. stupně omezila toliko na sdělení identifikačních dat údajného řidiče vozidla a v řízení odvolacím pouze stručně konstatovala, že *„správnímu orgánu nevzniklo právo zahájit řízení o správním deliktu, neboť měl věc řešit jako přestupek s konkrétní osobou přestupce, která mu byla známá.“* Žalobkyně tedy nesdělila správním orgánům, že jsou jí známy skutečnosti nasvědčující tomu, že řidič jejího vozidla neporušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu (povinnost řídit se dopravními značkami) a § 39 odst. 5 zákona

o silničním provozu (zákaz stání v pěší zóně mimo označené parkoviště), a tudíž jednání řidiče nemohlo vykazovat znaky přestupku, čímž by nemohlo být trestné ani její jednání, jakožto jednání provozovatelky předmětného vozidla. V daném kontextu tedy krajský soud vyslovil, že nebyl povinen se skutkovými novotami uplatněnými žalobkyní poprvé až v soudním řízení zabývat, neboť žalobkyně žádnou z uvedených skutkových okolností nesdělila ve správním řízení, ačkoli jí v tom zjevně nic nebránilo.

[5] I přes shora uvedený závěr shledal krajský soud námitku, že správní orgány neprokázaly, že řidič vozidla nebyl účasten svatby, jako příklad mylné interpretace § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), vycházející z představy, že jsou správní orgány povinny zjistit a popsat stav věci tak, aby rozhodnutí obsahovalo odpovědi na všechny případné a nevyslovené otázky či subjektivní pochybnosti. Stanovení takové povinnosti je však zcela nereálné. Podle názoru krajského soudu je povinnost správních orgánů zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, splněna, pokud je výrok rozhodnutí opřen o smysluplná, relevantní a ucelená zjištění, o nichž nebyly vzneseny v řízení pochybnosti, případně se vypořádá s tím, že vznesené pochybnosti nebyly důvodné, což při aplikaci na posuzovaný případ znamená, že neuvedla-li žalobkyně tvrzení o tom, že řidič vozidla byl účasten svatby, a této skutečnosti nenasvědčoval žádný z podkladů obsažených ve spisu, nebylo povinností správních orgánů takovou skutečnost dovozovat a zabývat se tím, zda se nejednalo o vozidlo, na něž se vztahovala některá z výluk ze zákazu stání v pěší zóně uvedená na dodatkové tabulce. Námitka týkající se absence vymezení doby stání předmětného vozidla v místě spáchání deliktu ve výroku rozhodnutí byla dle názoru krajského soudu rovněž nedůvodná, neboť byla vyvrácena obsahem výroku samotného rozhodnutí správního orgánu I. stupně, který uvedl, že předmětné vozidlo stálo v daném místě v době cca od 23:30 hod. do 00:00 hod., přičemž toto konstatování v odůvodnění rozhodnutí opřel o obsah úředního záznamu strážníků městské policie.

[6] Krajský soud proto uzavřel, že správní orgán I. stupně byl oprávněn učinit výzvu žalobkyni jako provozovatelce vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, neboť byly naplněny všechny podmínky uvedené v § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu, přičemž výzva ze dne 20. 11. 2013 obsahovala veškeré náležitosti a poučení uvedené v § 125h odst. 4, 5 a 6 zákona o silničním provozu.

[7] Další námitka žalobkyně směřovala do naplnění podmínek projednatelnosti správního deliktu ve smyslu § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu, konkrétně zda správní orgány provedly nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a zda nedoručení výzvy k podání vysvětlení osobě označené provozovatelem za přestupce může být důvodem pro odložení věci. V této souvislosti krajský soud předně uvedl, že provozovatel vozidla, s nímž byl spáchán přestupek, se „jednou provždy" nezprostí odpovědnosti za protiprávní jednání uvedením jakéhokoli jména řidiče. Následně odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, a ze dne ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 – 32, ve kterých byly řešeny skutkově obdobné případy. Krajský soud pak na tomto základě vyhodnotil, že v nyní řešeném případě správní orgány nezbytné kroky ke zjištění osoby pachatele přestupku učinily. Žalobkyně za řidiče vozidla označila nekontaktní osobu s doručovací adresou v zahraničí (nadto osobu, jejíž účast ve správních řízeních je opakovaně postavena na využití nejrůznějších procesních

taktik, předem připravených scénářů a obstrukcí). Správní orgán I. stupně pak vyvinul snahu tuto osobu kontaktovat, avšak tato vyšla vniveč. Identifikování pachatele přestupku na základě označení řidiče žalobkyní (tj. provozovatelkou) tak nebylo možné a žádná reálná možnost, jak jinak zjistit přestupce, v dané chvíli neexistovala, tudíž správní orgán I. stupně podle názoru krajského soudu nepochybil, když zahájil řízení o správním deliktu provozovatelky vozidla. Správní orgány totiž v dané věci nedisponovaly žádným relevantním důkazem, že řidičem byla skutečně označená osoba. Stejně tak neměly k dispozici ani žádného svědka, jehož svědectví by umožňovalo prokázat totožnost osoby, která vozidlo na místě zaparkovala. Za takové situace tedy neexistovaly skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti konkrétní osobě a správní orgán postupoval správně, pokud řízení o přestupku ani nezahájil, ale věc odložil.

II. Kasační stížnost žalobkyně

[8] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě napadla rozsudek krajského soudu z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[9] Stěžovatelka předně namítla, že nelze akceptovat názor krajského soudu, že je-li domnělý přestupce předvolán k podání vysvětlení, ke kterému se nedostaví, nelze proti němu vést řízení o přestupku. Takový názor by totiž zcela paralyzoval správní trestání. Pokud přestupce popře spáchání přestupku nebo ignoruje správní orgán, pak to neznamená, že by přestupek nespáchal, což neumožňuje správnímu orgánu rezignovat na jeho potrestání, resp. řádné prověření věci. K tomu stěžovatelka doplnila, že *„je přinejmenším zajímavé, že v případě oznámení jakéhokoli přestupku vyvinou správní orgány maximální snahu pro to, aby potrestaly jejich skutečného pachatele, avšak v případě přestupku, který může být projednán jako správní delikt provozovatele vozidla, nevyvinou snahu žádnou. Věc se potom jeví tak, že pro správní orgány je rozhodné pouze získání příjmu z pokuty do obecního rozpočtu.“*

[10] Rozsudek krajského soudu je tak dle názoru stěžovatelky pro další vývoj práva nebezpečný, neboť v zásadě aproboval stav, podle kterého je každý beztrestný, pokud se k přestupku sám nedozná. Správní orgán I. stupně v dané věci vyzval stěžovatelku ke sdělení totožnosti řidiče. Totožnost řidiče byla stěžovatelkou řádně sdělena, avšak i přes to správní orgán I. stupně řízení o přestupku nezahájil, neboť věc vyhodnotil tak, že nemá dostatek podkladů pro jeho zahájení. Zahájení řízení o přestupku přitom nemůže záviset na doznání řidiče, v takovém případě by řízení o deliktu (přestupku) bylo v dispozici pachatele, což je absurdní. Současně je též absurdní požadovat, aby stěžovatelka na výzvu ke sdělení totožnosti řidiče byla povinna předkládat důkazy o tom, kdo vozidlo řídil.

[11] Pokud tedy stěžovatelka namítla, že správnímu orgánu I. stupně nevzniklo právo zahájit řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, když nebyla naplněna ani jedna z podmínek dle § 125f odst. 4 silničního zákona, pak byla její argumentace plně důvodná a krajský soud tuto právní otázku posoudil nesprávně. Na věci přitom nemohlo nic změnit ani tvrzení krajského soudu, dle kterého stěžovatelka předložila tuto argumentaci až v žalobě.

[12] Tvrzení krajského soudu, podle kterého správní orgány nedisponovaly žádným relevantním důkazem, že řidičem byla skutečně osoba označená stěžovatelkou, je výsledkem nezákonného postupu správního orgánu (§ 125h odst. 5 věta druhá silničního zákona), neboť správní orgán I. stupně se nepokusil žádný relevantní důkaz zajistit.

[13] Dále stěžovatelka argumentovala, že řidič vozidla v místě spáchání údajného přestupku zajišťoval technické zázemí pro svatbu, a proto se vjezdem do předmětného úseku komunikace nedopustil přestupku. Krajský soud k této námitce uvedl, že se jí správní orgány nemusely zabývat, neboť ji stěžovatelka neučinila předmětem správního řízení. Stěžovatelka se však s tímto závěrem neztotožňuje, jelikož krajský soud tímto nepřípustně zaměnil zásadu materiální pravdy za presumpci viny.

[14] Správní orgán je povinen zjistit skutkový stav, což však podle stěžovatelky v dané věci neznamená předpokládat, že vozidlo nemělo povolení k vjezdu, ale povinnost zjistit, zda vozidlo toto povolení mělo, a zda tedy jednání řidiče bylo protiprávní, či nikoliv. Správní orgán I. stupně žádný úkon ke zjištění skutkového stavu neučinil, resp. nevyzval stěžovatelku k tomu, aby mu sdělila, zda se jednalo o vozidlo svatby, a mělo tak povolený vjezd, ani nepředvolal řidiče vozidla, ač znal jeho totožnost. Stěžovatelka tak uvedla, že vzhledem k tomu, že správní orgány neprovedly žádné dokazování, zda její vozidlo bylo, nebo nebylo vozidlem svatby, postačí, aby v řízení před soudem poukázala na jinou možnou versi skutkového průběhu, která se nejeví jako absurdní k tomu, aby bylo správní rozhodnutí zrušeno.

[15] Závěrem stěžovatelka tvrdila, že správní orgány nijak neprokázaly, že by vozidlo v předmětném úseku komunikace stálo, když dle provedených důkazů v místě pouze zastavilo. Úřední záznam Městské police Olomouc přitom podle jejího názoru není dostatečným důkazním prostředkem k prokázání natolik zásadní skutečnosti, jako je doba stání, která přímo determinuje, zda je čin protiprávní či nikoliv.

[16] S ohledem na výše uvedené pak stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a s přihlédnutím k vadám, které je povinen zkoumat z úřední povinnosti.

[18] Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že správnímu orgánu I. stupně bylo dne 21. 10. 2013 oznámeno Městskou policií Olomouc spáchání přestupku ve smyslu § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu - stání v pěší zóně mimo parkoviště. Z úředních záznamů Městské policie Olomouc vyplývá, že dne 13. 9. 2013 ve 13:27 hod. byla hlídka Městské policie Olomouc vyslána operačním střediskem na ulici Mlýnská v Olomouci, kde mělo dle telefonického oznámení stát vozidlo bránící průjezdu vozidel. Po příjezdu na místo hlídka zjistila, že se jedná o vozidlo tovární značky Škoda

Octavia, reg. zn. X, které stojí zaparkované mimo vyznačené parkoviště v úseku platnosti svislé dopravní značky IP 27a „Pěší zóna“, s dodatkovým textem „IZS, MMOL, TSMO, svatby 0 - 24 hod., cyklisté, TAXI 0 - 24 hod., dopravní obsluha 18 – 10 hod., potraviny 12 – 14 hod.“ Jelikož se na místě nenacházel řidič uvedeného vozidla (s časovým vymezením 23:30 – 00:05 hod.), byla pořízena fotodokumentace a na vozidle zanechána výzva pro nepřítomného pachatele přestupku. Na fotodokumentaci ze dne 13. 9. 2013 je zachyceno vozidlo stříbrné barvy (konkrétně jeho zadní a levá část), tovární značky Škoda Octavia, reg. zn. X, zaparkované v nočních hodinách u zdi budovy, mezi dalšími vozidly. Správní orgán I. stupně dále opatřil kartu předmětného vozidla, z níž vyplývá, že od 27. 10. 2010 je jeho provozovatelem stěžovatelka. Výzvou ze dne 20. 11. 2013 byla stěžovatelka správním orgánem I. stupně vyzvána k zaplacení částky 500 Kč, popř. ke sdělení totožnosti řidiče vozidla. Stěžovatelka k této výzvě sdělila, že vozidlo řídil pan P. K., nar. X, bytem Č. A 601, P. 6, a dále uvedla, že se v řízení nechává zastupovat společností FLEET Control, s. r. o., se sídlem Smetanovo nábřeží 327/14, Praha 1. Z výpisu z registru obyvatel, který správní orgán I. stupně pořídil, vyplynulo, že P. K. má jako doručovací adresu C. A. no. 9, P. 1, E. T. de C., 38005 S. C. de T., přičemž adresa Č. A. 601, P. 6 je adresou jeho trvalého pobytu. Dne 22. 1. 2014 byl P. K. předvolán k podání vysvětlení na den 20. 2. 2014 v 10:00 hod. Zásilka obsahující jeho předvolání se však z doručovací adresy na Tenerife vrátila nepřevzatá. Úředním záznamem ze dne 11. 4. 2014 správní orgán I. stupně věc dopravního přestupku odložil s odůvodněním, že se do 60 dnů ode dne zjištění přestupku nedozvěděl skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, když stěžovatelkou označená osoba P. K. má trvalé bydliště na ohlašovně městského úřadu, přičemž na doručovací adrese si zásilku s výzvou nepřevzal a k podání vysvětlení se nedostavil. Téhož dne vydal správní orgán I. stupně příkaz, jímž stěžovatelce uložil pokutu ve výši 1500 Kč za spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Proti tomuto příkazu podala stěžovatelka prostřednictvím svého zmocněnce (společnosti FLEET Control, s. r. o.) dne 12. 5. 2014 odpor. Správní orgán I. stupně poté předvolal stěžovatelku i jejího zmocněnce k ústnímu jednání na den 31. 7. 2014 v 9:00 hod., k němuž se však tito nedostavili. Dne 8. 8. 2014 pak správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí, jímž stěžovatelku uznal vinnou ze spáchání výše vymezeného správního deliktu. Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka prostřednictvím zmocněnce blanketní odvolání, které po výzvě doplnila o námitku, že *„správnímu orgánu nevzniklo právo zahájit řízení o správním deliktu, neboť měl věc řešit jako přestupek s konkrétní osobou přestupce, která mu byla známá.“* Dne 12. 9. 2014 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí, jímž rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil a odvolání zamítl.

[19] Po přezkoumání dané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je zčásti důvodná.

[20] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval okruhem námitek týkajících se nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu.

[21] Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti

odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b)]. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 – 45). „Přednost" odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou [§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích")], správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná deliktní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Nejvyšší správní soud se již dříve vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., a to v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 – 21, kde konstatoval, že *„evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou*."

[22] V rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, pak Nejvyšší správní soud upozornil, že by bylo *„proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28. 8. 2014, č. j. 30 A 92/2013 – 27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele*

vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích, nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt" (tuto argumentaci zopakoval Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 24. 8.2016, č. j. 2 As 85/2016 – 33).

[23] V nyní řešené věci k výzvě správního orgánu I. stupně stěžovatelka označila za řidiče vozidla v době spáchání přestupku P. K. Správní orgán I. stupně předvolal P. K. k podání vysvětlení na den 20. 2. 2014 v 10:00 hod. Toto předvolání bylo P. K. doručováno na jeho doručovací adresu C. A. no. 9, P. 1, E. T. de C., 38005 S. C. de T. Zásilka obsahující předvolání se však z doručovací adresy na Tenerife vrátila nepřevzatá. Na termín předvolání se P. K. nedostavil, a proto bylo řízení ve smyslu § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, odloženo. Správní orgán I. stupně totiž nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Krajský soud poté uvedený postup správního orgánu I. stupně nevyhodnotil jako chybný a rovněž neshledal pochybení v tom, že se správní orgán I. stupně nepokusil stěžovatelku předvolat za účelem získání dalších důkazů, jež by mohly potvrdit tvrzení stěžovatele o osobě pachatele přestupku. Ve vztahu k P. K. zároveň poukázal na jeho časté obstrukční jednání v řízeních o dopravních přestupcích a na skutečnost, že i další provozovatelé jej označili za řidiče jejich vozidel, s nimiž byly spáchány přestupky. Nejvyšší správní soud pak v této souvislosti souhlasí s krajským soudem, že označila-li stěžovatelka za řidiče jejího vozidla v době spáchání přestupku takovýmto způsobem jmenovanou osobu, bylo by v rozporu s účelem úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správním orgánu I. stupně učinění dalších kroků vůči označenému pachateli přestupku; podmínka podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu tedy byla naplněna.

[24] Nejvyšší správní soud tak shodně s krajským soudem aprobuje postup správního orgánu I. stupně, který reagoval na stěžovatelčino označení pachatele přestupku a pokusil se zjistit další skutečnosti odůvodňující zahájení přestupkového řízení proti jeho osobě. Takový postup správního orgánu I. stupně byl v souladu se zákonem o silničním provozu i se shora citovanou judikaturou. Pokud krajský soud navíc uvážil, že správní orgán I. stupně nemusel činit další kroky ke zjištění pachatele přestupku, a to i z důvodu účelovosti stěžovatelčiny procesní taktiky (tj. označení nekontaktní osoby s adresou pro doručování v zahraničí), pak tímto způsobem v reakci na žalobní výtky dostatečně zdůvodnil, proč za daných skutkových okolností byly veškeré nezbytné kroky ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu učiněny a dalších již nebylo třeba. Ostatně i správní orgány ve svých rozhodnutích upozornily na obstrukční praktiky P. K.

[25] Na tomto místě je pak nutné upozornit na skutečnost, že odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla je konstruována jako objektivní (srov. rozsudek rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 – 21; k souladu objektivní odpovědnosti provozovatelů vozidel – fyzických osob za drobné dopravní přestupky, u nichž je obtížné zjistit totožnost řidiče, s čl. 6 odst. 2 Úmluvy o ochraně

lidských práv a základních svobod srov. rozhodnutí o přijatelnosti Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 10. 2004, *Falk proti Nizozemí*, stížnost č. 66273/01). Jsou-li tedy splněny podmínky pro projednání správního deliktu, provozovatel vozidla se může „zbavit" odpovědnosti pouze prokázáním jednoho ze dvou liberačních důvodů podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu.

[26] Nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud konstatuje, že je nepochybně žádoucí, aby odpovědnost za protiprávní jednání nesli vždy ti, kteří se takového jednání dopustili. Na stranu druhou však *„nic nebrání zákonodárci v tom, aby určitá spolehlivě zjištěná a bagatelní, avšak společensky škodlivá a začasté frekventovaná jednání (nota bene pokud jde o delikty potenciálně ohrožující či o delikty, jimiž nebyl způsoben žádný, anebo jen nepatrný škodlivý následek v podobě škody na majetku účastníků silničního provozu) dále 'dekriminalizoval' a postihoval je formou správních deliktů přičitatelných provozovatelům vozidel na základě objektivní odpovědnosti"*. Nadto *„v oboru správního trestání se z řady legitimních důvodů výjimečně uplatňuje odpovědnost za protiprávní výsledek bez ohledu na zavinění, tj. odpovědnost objektivní, případně modifikovaná možností liberace"* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 – 40).

[27] V tomto kontextu Nejvyšší správní soud dále doplňuje, že je čistě na rozhodnutí provozovatele vozidla, komu své vozidlo svěří. Pokud jej půjčí osobě, která často nedodržuje povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, přičemž se následně tato osoba účelově vyhýbá projednání svého přestupku, musí být provozovatel připraven nést případnou objektivní odpovědnost za její jednání. Zároveň účastník řízení nese následky jednání zástupce, kterého si sám zvolí. V daném případě totiž nelze odhlédnou od skutečnosti, že P. K. byl osobou, kterou stěžovatelka označila za pachatele přestupku, a tedy osobou, která měla ve věci logicky protichůdné zájmy. Současně však stěžovatelku (dle její svobodně projevené vůle) zastupovala v řízení společnost, s jejíž činností je P. K. úzce spojen. Ve spojení s dalšími skutečnostmi, které popsal krajský soud v napadeném rozsudku, jakož i správní orgány ve svých rozhodnutích, lze souhlasit, že i v případě stěžovatelky se jednalo o obstrukční a účelovou strategii, jak se vyhnout odpovědnosti za protiprávní jednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2015, č. j. 8 As 57/2015 – 46). S ohledem na okolnosti dané věci tak nebylo možné spravedlivě požadovat, aby správní orgány činily další úkony ke zjištění osoby pachatele přestupku.

[28] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval druhou skupinou námitek stěžovatelky, že řidič vozidla v místě spáchání údajného přestupku zajišťoval technické zázemí pro svatbu, a proto se vjezdem do předmětného úseku komunikace a následným zastavením nedopustil žádného přestupku. Nutno doplnit, že tato skutková tvrzení stěžovatelka uplatnila poprvé až v řízení před krajským soudem.

[29] Pro rozhodnutí o této části kasační stížnosti tak bylo mimo jiné třeba posoudit právní otázku, zda je krajský soud povinen v řízení ve věcech správního trestání připustit jakákoliv tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový stav, s výjimkou tvrzení zjevně absurdních, irelevantních a nesmyslných, třebaže takováto tvrzení a jim odpovídající důkazy nebyly bez zjevného důvodu uplatněny ve správním řízení. Tato otázka však byla

předmětem řízení před rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 10 As 24/2015.

[30] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu o věci rozhodl usnesením ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 - 71, tak, že:

„I. Skutečnost, že obviněný z přestupku byl v řízení před správními orgány zčásti či zcela pasivní, automaticky neznamená, že jeho tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový a právní stav a jim odpovídající důkazní návrhy, které jako žalobce poprvé uplatnil až v řízení před krajským soudem, jsou bez dalšího nepřípustné.

II. Žalobní tvrzení či důkazní návrhy krajský soud nemůže odmítnout jako opožděné nebo účelové jen proto, že je obviněný z přestupku neuplatnil, ač tak učinit mohl, v řízení před správními orgány. Krajský soud však na základě skutkového a právního stavu věci, který je povinen v mezích žalobních bodů přezkoumat, může tato žalobní tvrzení shledat irelevantními nebo nevěrohodnými a důkazní návrhy k jejich prokázání odmítnout jako nadbytečné. Tyto své závěry musí krajský soud náležitě odůvodnit.

III. V rámci přezkumu napadeného rozhodnutí je krajský soud povinen zkoumat, zda správní orgány bez ohledu na způsob obhajoby obviněného v řízení o přestupku dostály své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Pokud krajský soud zjistí, že správní orgány takto nepostupovaly, bude na něm, aby na základě žalobních tvrzení a navrhovaných důkazů pochybnosti o skutkovém stavu sám odstranil. To může učinit porovnáním s důkazy již provedenými v řízení před správními orgány, zopakováním důkazů již provedených nebo provedením důkazů nových. Jsou-li nedostatky ve zjištění skutkového stavu takového rozsahu, že jejich odstraňování by znamenalo nahrazovat činnost správních orgánů soudem, uloží krajský soud tuto povinnost správnímu orgánu.“

[31] Rozšířený senát věc vrátil k dalšímu projednání a rozhodnutí desátému senátu. Usnesení rozšířeného senátu nabylo právní moci dne 15. 5. 2017.

[32] V souladu s tímto právním hodnocením posoudil Nejvyšší správní soud i nyní projednávaný případ.

[33] K pasivitě účastníka řízení ve věci správního trestání pak bylo možné odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 As 217/2015 - 47, ve kterém Nejvyšší správní soud rozlišil dva typy situací. O první se jedná *„jestliže již v samotném přestupkovém řízení správní orgány opatří takovou sadu důkazů, jež s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí (§ 3 správního řádu z roku 2004) vede k závěru, že obviněný se příslušného přestupku dopustil, a zároveň neexistují žádné rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení viny obviněného z přestupku, nemůže pasivita obviněného z přestupku ve správním řízení zásadně vést k jeho úspěchu v navazujícím soudním řízení, ledaže by se mu podařilo účinně zpochybnit věrohodnost nebo dostatečnost správními orgány provedených důkazů.“*. O druhou situaci jde *„pokud správní orgány v rámci přestupkového řízení neprovedou dostatečně úplné dokazování rozhodných skutečností (§ 3 správního řádu z roku 2004), postačí i obviněnému z přestupku,*

který byl v řízení před správními orgány pasivní, aby poukázal na možné jiné varianty rozhodného skutkového děje, jež nebyly provedeným dokazováním vyvráceny, k tomu, aby byl v řízení před soudem úspěšný. Je případně na správním soudu, aby v mezích možností daných povahou soudního přezkumu správních rozhodnutí důkazně „oddělil zrno od plev" a případné zcela nepravděpodobné či jinak bizarní námitky obviněného provedením důkazů eliminoval.".

[34] Pokud tedy správní orgány v rámci řízení ve věcech správního trestání neprovedou dostatečně úplné dokazování rozhodných skutečností (tj. druhý výše uvedený typ situace), postačí účastníku řízení, proti němuž je řízení vedeno a který byl v řízení před správními orgány pasivní, aby poukázal na možné jiné (reálné) varianty rozhodného skutkového děje, jež nebyly provedeným dokazováním vyvráceny, k tomu, aby byl v řízení před soudem úspěšný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 As 217/2015 - 47). K tomu je dále možné poukázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2014, č. j. 5 As 126/2011 – 68, ve kterém uvedl, že *„[v] řízení o přestupku postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu).* (...) *Obviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy.* Z tohoto usnesení rozšířeného senátu plyne, že správní orgány jsou povinny provést dostatek důkazů tak, aby byl skutkový stav dostatečně zjištěn bez důvodných pochybností.

[35] Na tomto místě je přitom nutné upozornit i na závěr Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku ze dne 29. 3. 2017, č. j. 6 As 24/2017 – 31, že *„o odpovědnosti za delikt* (§ 125f zákona o silničním provozu) *lze rozhodnout pouze tehdy, jsou-li o konkrétním protiprávním jednání důkazy."*

[36] V nyní projednávané věci správní orgány provedly důkazy, kterými byly zejména oznámení přestupku ze dne 26. 9. 2013, sp. zn. 2013/031143, úřední záznam ze dne 13. 9. 2013, sp. zn. 2013/031143, a fotodokumentace zaznamenávající předmětné vozidlo ze dne 13. 9. 2013. Povaha protiprávního jednání stěžovatelky přitom spočívala v tom, že ta jako provozovatelka motorového vozidla tovární značky Škoda Octavia, reg. zn. X, v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistila, aby při užití předmětného vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť neznámý řidič jejího vozidla porušil § 4 písm. c) a § 39 odst. 5 zákona o silničním provozu tím, že dne 13. 9. 2013 v době cca od 23:30 do 00:00 hod. v Olomouci na ulici Mlýnská stál s tímto motorovým vozidlem v úseku platnosti svislé dopravní značky IP 27a *„Pěší zóna", s dodatkovým textem „IZS, MMOL, TSMO, svatby 0 - 24 hod., cyklisté, TAXI 0 - 24 hod., dopravní obsluha 18 – 10 hod., potraviny 12 – 14 hod."*

[37] Je tedy zřejmé, že zásadním důkazem ve věci byla fotodokumentace zachycující shora uvedené vozidlo v předmětném úseku pozemní komunikace. Pokud by tato fotodokumentace byla pořízena správně, tj. poskytovala komplexní obraz o situaci na místě samém, pak by skutkový děj, přesněji řečeno jeho objektivní stránka, byl prokázán dostatečně. Rozhodné skutečnosti by měly s přihlédnutím k okolnostem a možným zvláštnostem konkrétního případu být zaznamenány takovým způsobem, aby je v případě

potřeby bylo možno podrobit důkladnému následnému přezkoumání, které umožní udělat si dostatečně přesný obraz o rozhodných aspektech údajného protiprávního jednání.

[38] Ze spisového materiálu však vyplývá, že pořízená fotodokumentace výše uvedené kvality nesplňuje.

[39] Správní spis obsahuje toliko dvě fotografie specifikovaného vozidla, na nichž je zachycena pouze jeho zadní a levá zadní část. Lze bezpečně poznat, o jaké vozidlo se jedná, neboť je seznatelný typ vozidla a jeho SPZ.

[40] V souladu s odkazovanou judikaturou bylo na stěžovatelce, aby krajskému soudu předestřela takovou argumentaci, která by byla schopna zjištění správních orgánů zpochybnit a ukázat, že je nesprávné či že přinejmenším existuje rozumná pochybnost o jeho správnosti. Stěžovatelka v tomto ohledu uvedla, že řidič vozidla v místě spáchání údajného přestupku zajišťoval technické zázemí pro svatbu, a proto se vjezdem do předmětného úseku komunikace (ulice Mlýnská v Olomouci) a následným zastavením nedopustil žádného přestupku. Tuto argumentaci stěžovatelky nelze vzhledem k okolnostem daného případu mít za zjevně absurdní, irelevantní či nesmyslnou. Mezi stěžovatelkou a žalovaným bylo nesporné, že se vozidlo nacházelo v úseku platnosti svislé dopravní značky IP 27a *„Pěší zóna“, s dodatkovým textem „IZS, MMOL, TSMO, svatby 0 - 24 hod., cyklisté, TAXI 0 - 24 hod., dopravní obsluha 18 – 10 hod., potraviny 12 – 14 hod.“* Nejvyšší správní soud má tedy za to, jakkoli to z fotodokumentace přímo neplyne, že vozidlo stěžovatelky se nacházelo v klidu uvnitř pěší zóny, a to na místě, které nebylo vyznačeným parkovištěm. Do této pěší zóny byl povolen vjezd širokému a jen velmi obecně vymezenému okruhu vozidel vyznačenému ve spodní části dopravní značky - viz dodatkový text, který mimo jiné připouštěl právě možnost vjezdu vozidel svatby, a to (na rozdíl např. od dopravní obsluhy či dodávek potravin) bez časového omezení. Vymezení okruhu vozidel s oprávněním vjezdu bylo takové, že při zkoumání, zda určité vozidlo oprávněním disponuje, bylo nutno zabývat se v některých případech konkrétními důvody jeho údajné přítomnosti na místě. Vzhledem k těmto okolnostem bylo třeba zdokumentovat u vozidla stěžovatelky vše, co by mohlo rozumně napovědět, zda by toto vozidlo mohlo být některým z vozidel s oprávněním ke vjezdu a případně kterým.

[41] Na správních orgánech tak v daném případě bylo, aby i při pasivitě stěžovatelky opatřily v řízení dostatečně robustní okruh důkazů, který by předmětné protiprávní jednání jasně a nepochybně prokazoval. V kontextu projednávané věci se nabízelo zejména pořízení poněkud obsáhlejší fotodokumentace vozidla. Ta by jej měla zachytit ze všech stran, což by mohlo ukázat, zda bylo toto vozidlo určitým způsobem označeno či užíváno (např. viditelným svatebním zdobením). Stěžejním důkazem by pak mohla být fotografie interiéru vozidla za čelním sklem, kde typicky bývá umístěno označení vozidel IZS, zdravotně postižených osob, zásobování, dopravní obsluhy, a tedy i lístek s uvedením, že vozidlo do pěší zóny vjelo kvůli svatbě, případně s kontaktem na řidiče (např. telefonním číslem a jménem).

[42] Výslechy na místě přítomných strážníků Městské policie Olomouc by nejspíše bylo lze osvětlit jednotlivé skutkové detaily významné pro posouzení tohoto případu, např. zdali tito zaznamenali v interiéru či vně vozidla, jakož i v jeho blízkém okolí skutečnosti

nasvědčující tomu, že se jedná o vozidlo, jemuž je vjezd do pěší zóny dodatkovým textem povolen.

[43] K tomuto ovšem nedošlo, správní orgány se spokojily pouze s oznámením přestupku, úředním záznamem a fotodokumentací skládající se ze dvou fotografií zadní části vozidla, což samo o sobě, bez dalších důkazů, nevedlo k dostatečně spolehlivému zjištění skutkového stavu věci. Správní orgány se přitom měly primárně zabývat tím, zda se jednalo o vozidlo, jemuž byl dopravní značkou IP 27a vjezd do předmětné pěší zóny povolen. Tuto otázku byly přitom povinny řešit z vlastní iniciativy, a to právě s ohledem na zvláštní povahu dané dopravní značky, dávající výjimku ze zákazu širokému okruhu vozidel, u nichž nemuselo být na první pohled zřejmé, zda pod nějakou z těchto výjimek spadají, anebo nikoli. Teprve pokud by byl takto opatřen „negativní důkaz" v tom smyslu, že by u vozidla nebylo z ničeho patrné, že by se na ně nějaká z výjimek pro vjezd vztahovala, bylo by možno skutková zjištění považovat vzhledem ke konkrétním okolnostem místa, kde měl být správní delikt spáchán, za dostatečná.

[44] Jestliže by z výše uvedených skutkových zjištění plynulo, že u dotyčného vozidla nic nenasvědčuje tomu, že by disponovalo některým z oprávnění ke vjezdu do pěší zóny, nebylo třeba nic dalšího prokazovat; po správních orgánech nelze požadovat nekonečně detailní zkoumání všech myslitelných, byť silně nepravděpodobných variant skutkového děje. Naopak, mají právo vycházet z toho, jak se věci obvykle dějí (viz k tomu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2014, č. j. 5 As 126/2011 – 68, bod 28). V daném případě však k obvyklému dění nutno – vzhledem k již zmíněnému širokému a jen velmi obecně vymezenému okruhu vozidel s oprávněním ke vjezdu do pěší zóny – počítat i skutečnost, že řada z vozidel, která se nacházejí v pěší zóně, tam je oprávněně. Proto bylo v daném konkrétním případě povinností správního orgánu rámcově ověřit, zda nepřipadá v úvahu varianta, že dotyčné vozidlo se na místě nacházelo oprávněně.

[45] Pokud by se však zjistilo, že dané vozidlo se mohlo na místě nacházet oprávněně, tedy pokud by bylo například zjištěno, že vozidlo bylo označeno jako náležející k určité svatbě, bylo by na místě řešení otázky zákonnosti jeho zastavení či stání. Zásadně by bylo k tomu, aby nacházení se vozidla v klidu v pěší zóně mimo vyznačené parkoviště bylo legální, přípustné toliko jeho zastavení; stání nikoli (§ 39 odst. 5 věta třetí zákona o silničním provozu). I zde však vzhledem ke konkrétním skutkovým okolnostem bylo myslitelné, že vozidlo stěžovatelky na místě pouze zastavilo. Zastavení na dobu cca 30 minut (mezi 23.30 a cca 0.00, resp. 0.05 hod.) je u osobního vozidla v městském prostředí nutno považovat za běžných okolností za dobu na samé horní hranici obvykle představitelného zastavení, má-li se jednat o uvedení vozidla do klidu *na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu*, jak stanoví § 2 písm. o) zákona o silničním provozu. Je však nutno připustit, jakkoli to není příliš pravděpodobné, že pokud by byla z vozidla vskutku vykládána a do některé z přilehlých budov přenášena větší a složitější hudební aparatura pro svatbu, mohlo by se o legální zastavení vozidla jednat. U Škody Octavia kombi, což je vozidlo stěžovatelky, si převážení takovéto aparatury lze představit. Z vyjádření městských policistů plyne, že zaznamenali, jak dlouho se vozidlo na daném místě nacházelo, a že nezjistili řidiče vozidla. Z tohoto vyjádření by bylo možno soudit, že

po dobu rozhodných cca 30 minut nikdo k vozidlu nepřišel a nic z něj nevykládal a nikam neodnášel. Je pravděpodobné, že pokud by se tak stalo, policisté, pokud by tam byli, by to zaznamenali a uvedli do oznámení přestupku, a je rovněž pravděpodobné, že by se pokusili zjistit totožnost přišedšího a dotázali se jej, za jakým účelem skládku hudební aparatury provádí.

[46] Z oznámení o přestupku nicméně neplyne, že městští policisté byli na místě po celou dobu mezi 23.30 a zhruba půlnocí. Z kontextu jejich oznámení (dostavili se na místo na čísi telefonické oznámení a na místě se nacházela podle všeho i jiná auta – to plyne i z fotodokumentace, aniž však by z ní bylo patrné, zda jiná auta v místě zastavila či stála oprávněně) lze spíše soudit, že se na místě zdrželi po celou rozhodnou dobu, není to však ani v nejmenším jisté.

[47] Z výše uvedeného rozboru plyne, že na jedné straně jsou skutková zjištění žalovaného v určitých ohledech nedostatečná. Žalovaný dostatečně nezdokumentoval vozidlo stěžovatelky, takže dokumentace neposkytuje s dostatečnou mírou pravděpodobnosti informaci o tom, že její vozidlo se na místě samém nacházelo bez oprávnění ke vjezdu. Nicméně stěžovatelka není postižena za vjezd jejího vozidla do pěší zóny, nýbrž za jeho stání v pěší zóně mimo vyznačené parkoviště, čehož se řidič jejího vozidla mohl dopustit i tehdy, pokud by do pěší zóny samotné vjel oprávněně. Na druhé straně skutková verze předestřená stěžovatelkou (zastavení za účelem vyložení hudební aparatury pro svatbu) je natolik nepravděpodobná a vykazující tolik „slabých míst“, že takříkajíc zavání nevěrohodností a účelovostí. Její pravdivost však nelze zcela vyloučit.

[48] Za těchto okolností bude na krajském soudu (viz právní věta III. usnesení rozšířeného senátu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71), aby se pokusil ve věci zjednat jasno. V první řadě by měli být vyslechnuti městští policisté za účelem zjištění, zda na místě, kde se vozidlo nacházelo, byli po celou dobu mezi 23.30 a cca půlnocí rozhodného dne, a zda tedy se vskutku v rozhodnou dobu mohlo odehrávat to, co tvrdí stěžovatelka, tedy skládka hudební aparatury.

[49] Pokud takto bude zjištěno, že se aparatura vskutku vykládala či vykládat mohla, bude na místě rozhodnutí žalovaného (příp. i správního orgánu prvního stupně) zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, neboť pak by bylo třeba zjistit další poměrně rozsáhlý okruh rozhodných skutečností. Dokazovat by bylo třeba, zda se aparatura vykládala či mohla vykládat za aprobovaným účelem, tj. kvůli svatbě, a zda tedy vozidlo stěžovatelky se vůbec mohlo v místě nacházet legálně. Dále by bylo třeba zjistit, zda při případném vykládání aparatury byly dodrženy podmínky legálního zastavení vozidla, tedy že složení nákladu proběhlo neprodleně. Podle výsledku dokazování by pak správní orgány o věci znovu rozhodly, přičemž není vyloučena ani modifikace právní kvalifikace skutku.

[50] Pokud by však krajský soud zjistil, že v době mezi 23.30 a zhruba půlnocí nikdo z vozidla stěžovatelky nic nevykládal, bylo by skutkovou verzi tvrzenou stěžovatelkou nutno považovat za nevěrohodnou, ledaže by stěžovatelka přišla s jiným plausibilním vysvětlením, proč, ačkoli v době, kdy městští policisté byli na místě, nic z vozidla vykládáno nebylo, se přesto o zastavení vozidla jednalo. Nejvyšší správní soud si v tuto

chvíli neumí představit takovéto jiné plausibilní vysvětlení, nechce však předem *a priori* jeho možnost vylučovat. Pokud by se skutková verze stěžovatelky v řízení před krajským soudem ukázala být nevěrohodná, bylo by na místě žalobu zamítnout a skutková zjištění správních orgánů považovat přes vytčené vady za dostatečná, neboť k prokázání spáchání deliktu spočívajícího ve stání v pěší zóně mimo vyhrazené parkoviště by postačovala.

IV. Závěr a náklady řízení

[51] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost stěžovatelky jako zčásti důvodnou. Proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu zrušil.

[52] Ve věci rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, neboť neshledal důvody pro jeho nařízení.

[53] V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[54] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. června 2017

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu